

فصل 28

درین فصل:

436.....	مهاجرت و عودت
436.....	ضرورت های اولیه
437.....	غذا
438.....	آب و مواد سوخت
438.....	محافت از تشدد جنسی
440.....	صحت توالد و تنااسل
442.....	صحت روانی
442.....	اسباب مشکلات صحت روانی
442.....	علایم کلینیکی مشکلات صحت روان
443.....	کار برای بهبود صحت روانی
444.....	زن ها به صفت رهنما (رهبر)
445.....	طریقه های کسب معاش

زن های مهاجر و بیجا شده

مهاجرین افرادی اند جهت مصوونیت خود سرحد را عبور نموده به کشور دیگر پناه می برند.

» از جمله 10 نفر مهاجر و بیجا شده در جهان ، 8 نفر آنها را زنان تشکیل میدهد.

بی جاشدگان کسانی اند که مجبور به ترک خانه خود شده اما در کشور خود می باشند. اکثریت مهاجرین و بیجاشدگان قربانی تعصبات قومی ، مذهبی و سیاسی شده اند. اگر منابع آب و مواد غذایی در کنترول گروپ مهاجم باشند مردم جهت بقای حیات خود مجبور به ترک آن محل می گردند.

هشتاد فیصد مهاجرین و بیجا شدگان را اطفال و زنان تشکیل میدهد ، زیرا مردها یا کشته شده اند و یا مجبور به ترک فامیل خویش گردیده اند. مانند تمام مهاجرین و بیجاشدگان باید از عودت اجباری زنان به خانه هایشان جلوگیری نماییم. بر علاوه مهاجرین به قوانینی ضرورت دارند که از حقوق اقتصادی و اجتماعی آنها دفاع کرده و ضروریات اولیه مانند غذا ، سرپناه ، لباس و مراقب صحی را برای آنها تهیه نماید. زنان باید علیه تشدد مسلحانه و سوء استفاده جنسی و جسمی محافظت گردد.

(این فصل راجع به بعضی مشکلات مهاجرین و بیجاشدگان و نقش زنان در جوامع جدید التشكیل بحث نموده است).

مهاجرت کار مشکلی می باشد. در حریان سفر شاید اعضای خانواده از همدیگر جدا شوند، اطفال و پیران از سبب امراض یا گرسنگی تلف گردند، زنان و دختران شاید به وسیله محافظین سرحدی، عساکر، مهاجرین مرد یا دزدان مورد تجاوز جنسی قرار بگیرند. تمام این مصایب و خطر ها زنان را از لحاظ روانی و جسمی خسته می سازند.

زنان بعد از جایگزینی در محل تازه با شرایط متفاوت از محل زیست قبلی خود مواجه می گردند. افراد قبیله کوچک خودرا در بین یک کمپ بزرگ و مزدحم می یابند که به وسیله بیگانه ها سازماندهی و اداره میگردد. یا در شهر ها به صورت غیر قانونی زندگی می کنند. بعضی مهاجرین میلیون ها کیلومتر دورتر در یک کشور دیگر که اجازه اقامت را به آنها میدهد، زندگی می کنند.

بر علاوه زنان مواجه به مشکلات ذیل اند:

- زندگی در بین اشخاصی که نمی خواهند او در آنجا باشد و به لسان دیگری صحبت میکنند.
- نمیدانند که به زودی به خانه برخواهند گشت، یا باید سالها در آنجا باقی بمانند.
- به اوراق و اسناد مهاجر بودن ضرورت دارند.
- عیار شدن با روابط فامیلی جدید
- در صورتیکه جنگ در مناطق نزدیک باشد، زندگی او به خطر مواجه میباشد.

از زنان مهاجر و کسانیکه در کمپ مهاجرین زندگی مینمایند شاید حکومت مملکت جدیدی و سازمان های ملل متعدد حمایت نمایند، اما بیجا شدگان در معرض خطر بیشتر قرار دارند.

زنان در اکثریت جوامع مسؤول تهیه ضروریات اولیه فامیل می باشند (مانند جمع آوری و کشت بیشتر غذاها، آوردن آب، تنظیم خانه، صفائی خانه و پرستاری اعضای خانه). در مهاجرت زنان دفعتاً وابسته به کمک های خارجی جهت تهیه این ضروریات می گردند و اکثراً کمک ها کافی نمی باشند. بعضی خانم های بیجا شده کمک خارجی دریافت نمی نمایند لذا تهیه ضروریات اولیه برای آنها بیشتر مشکل می باشد.

مهاجرت و عودت

» داشتن شناسنامه از طرف سازمان های ملل متعدد و یا مملکتی که مهاجر در آن زندگی مینمایند، یک اندازه از مجبور ساختن مهاجرین به ترك آن مملکت، جلوگیری مینماید.

ضروریات اولیه

مواد غذایی

» سوئتغذی یکی از علل مساعد کننده وفات در بین زنان مهاجر و بیجا شده می باشد.

- اکثریت مهاجرین و بیجا شدگان قبل از فرار یا در جریان سفر مقدار کافی مواد غذایی ندارند. هنگامیکه به محل جدید می رسند ، در آنجا نیز غذای کافی وجود نمیداشته باشد. یا غذای خوب مغذی موجود نمیباشد.
- با در نظر داشت نکات ذیل غذای خود را بهتر ساخته می توانید:

• در توزیع مواد غذایی سهیم شوید. مواد غذایی باید مستقیماً به زنان تسلیم داده شود زیرا شاید مرد با ضروریات خانه آشنایی نداشته باشد. بر علاوه امکان آنکه زنان ، فامیل خودرا به وسیله آن غذا تغذیه نمایند بیشتر است نسبت به اینکه آنرا به غرض خریداری الكول و سلاح به فروش رسانند.

- تقاضا نمایید که برای زنان به اندازه مردان مواد غذایی بدهند ، ودفعات غذا خوردن آنها مشابه باشد.

- جهت دریافت غذای اضافی برای زنان حامله ، شیرده ، مریض و مصاب سوئتغذی مبارزه نمایید.

- خود را مطمئن بسازید که تمام زنان لوازم پخت و پز دارند
- آشپزی را به نوبت انجام بدهید.

- با وجودیکه غذا در یک مرکز تهیه می گردد زنان میتوانند در آن سهم بگیرند. به این وسیله یک اندازه کنترول بالای غذای خانواده میداشته باشند.

توزيع اضطراری مواد غذایی

زنان باید حتی در شرایط عاجل در توزیع مواد غذایی سهم داشته باشند. این نشاندهنده نقش با اهمیتی می باشد که زنان در تنظیم غذا داشته اند. به گونه مثال در کینیا موسسه آکسفام (Oxfam) باخاطر تقویه نقش اجتماعی و محی زنان مواد غذایی را مستقیماً به زنان توزیع کرد. غذا در محلی سر باز و در موجودیت نمایندگان منتخب بزرگان توزیع شد. زنان تشویق گردیدند تا نظریات خود را راجع به طرز توزیع مواد ارایه نمایند. این نوع توزیع مواد الی زمانیکه منطقه خود کفا گردد ادامه می یابد.

آب و مواد سوخت

مهاجرین و بیجا شدگان اکثرا مقدار ناچیز آب و مواد سوخت دارند. بعضی اوقات باید آب و مواد سوخت از منطقه دور و نامطمّن انتقال داده شوند. یا آب صحی و پاک نبوده و سبب امراض می‌گردد. تمام این مشکلات زندگی زنان را مشکل می‌سازد زیرا آنها مسؤول کالا شویی و پخت و پز برای خانواده می‌باشند.

نکات ذیل کمک کننده اند:

- طرز تصفیه آب را بیاموزید (صفحه 155)
- از سازمان های کمک کننده تقاضا نمایید تا ظروفی را که بسیار سنگین نباشد، جهت انتقال آب برای شما تهیه نمایند.
- از مسؤولین امور بخواهید تا از مناطق مواد سوخت و آب و مواضع و پاسداری نمایند، تا زنان بتوانند آب و مواد سوخت را انتقال بدهنند. با دیگران یکجا برای انتقال آب و مواد سوخت بروید.

محافظت علیه تشدد جنسی
هنگامیکه مردم مهاجر می‌گردند تجاوز جنسی و تشدد جنسی معمول می‌باشد، زیرا:

- محافظین، مقامات دولتی و کارکنان دولتی شاید در بدل تأدیه غذا، حفاظت و اوراق قانونی تقاضای رابطه جنسی نمایند.
- اگر ناحیه بسیار مزدحم باشد زنان ممکن و ادار گردند تا با بیگانه ها یکجا زندگی نمایند. (حتی با مردمی که دشمن آنها بودند) این زنان بیشتر در معرض خطر قرار دارند.
- مردان مهاجر که امکانات سابقه را از دست داده اند، خسته و خشمگین می‌شوند. زمانیکه مرد مشاهده می‌کند که زن مسؤولیت دیگری را بدوش می‌گیرد هنوز هم بیشتر خشمگین می‌شود.
- چون مردان سلاح را با خوش حمل می‌کنند شاید به زشتی با زنان بر خورد نمایند. این عمل در معتادین الکول و مواد مخدر معمول می‌باشد.
- مردم قریه های مجاور شاید جمله نمایند. راه های زیادی برای جلوگیری از حمله وجود دارد.
- زنان باید همای فامیل و دوستا خود باشند. دختران وزنان تنها، که کسی را ندارند تا از آنها مواضع نمایند، باید در محل مصوبون و جدا از مردان باشند.

» تجاوز جنسی یک نوع تخطی از حقوق انسانی می‌باشد.

تجاوز و حملات جنسی، ۳۲۷
اعمال زور یا تشدید بر ضد زنان، ۲۱۲

- مردان بیکار را به تمرین ، سپورت و فعالیت های فرهنگی تشویق نمایید.

- زنان باید مستقیما مسؤول توزیع مواد اولیه از قبیل غذا، آب و مواد سوخت باشند.

بهتر بود اگر تشناب نزدیک کمپ می بود تشناب آمدن درینجا تنها و با در تاریکی، مصون نمی باشد

• تشناب و سهولت هاز دیگر باید در نزدیک کمپ واقع شده باشند. زنان همچنان محافظت و حقوق بیشتری را تقاضا نمایند منجمله درخواست اینکه از طرف شب باید محافظین زنانه از کمپ واطراف آن پاسداری نمایند.

• کوشش نمایید جلساتی را برای مردان وزنان ترتیب داده و در مورد جلوگیری از از تشدد یا خشونت جنسی بحث نمایید. خودرا مطمئن سازید که همه در مورد خطرات آن آگاهی دارند. محافظت از خشونت یا تشدد میتواند در پروگرام های دیگر مانند حلقات تغذی وصحی نیز شامل شود.

• در مورد استفاده نادر از الكول و مواد مخدّر آموزش بگیرند.

اگر مورد حمله قرار گرفته اید:

» در صورتیکه مجبور باشید برای تهیه غذا، آب ، مواد سوخت و استفاده از تسهیلات حفظ الصحوي به يك فاصله دور تری بروید، خطر حمله بر شما زیاد تر خواهد بود.

چه باید انجام دهید در صورتیکه مور تجاوز جنسی قرار گرفته اید، 322 روش عاجل تنظیم خانواده ، 224 دواها در صورت مواجه بودن به خطر امراض مقاربتی ، 266 صحت روانی ، 401

• عاجلا خواستار معاینات صحی توسط يك کارکن صحی زن شوید. شما میتوانید از حاملگی و امراض مقاربتی به واسطه دوا جلوگیری نمایید. اگر حمل گرفته باشید با يك کارکن صحی به طور همه جانبی (درمورد سقط ، به فرزندی دادن و نگهداشتن طفل) بحث کنید.

• اگر مصونون باشد ، واقعه را به پولیس راپور بدهید. مسؤولین بازجویی خواهد نمود. به خاطر داشته باشید که شما مجبور به پاسخ دادن تمام سوالات بازرسان نمی باشید. (مخصوصا در رابطه با تاریخچه امور جنسی شما در گذشته).

• با يك داکتر روانی با تجربه مشوره کنید. این بشما کمک میکند تا بدانید که مسؤولیت حمله به دوش شما نبوده و اکثریت مردم بالای چنین افکار غلبه حاصل کرده اند. اگر کارکن صحی روانی موجود نباشد فصل صحبت روانی را بخوانید.

• در بعضی فرهنگ ها تجاوز جنسی ضعف و ناکامی زن را در ارتباط به حفظ بکارت و منزلت ازدواج نشان میدهد. اگر خانواده بالای شما قهر اند و یا شرمende میباشند. آنها نیز به مشورت ضرورت دارند.

• در صورت امکان به يك محل مصونون دور از متجاوزن کوچ نمایید. از فامیل و دوستان خود نیز اگر میخواهید که با شما باشند تقاضا نمایید که با شما بیایند.

مهاجرین و بیجا شدگان اکثرا دریافت کمک طبی مناسب را مشکل یافته اند. شاید کارکنان صحی از جهت فاصله راه یا خطر های موجوده به محل زیست مهاجرین رفته نتوانند یا شاید کارکن صحی به لسانو عقاید فرهنگی مهاجرین آشنایی نداشته باشد. بر علاوه مشکلا فوق ، ضروریات زنان اکثرا نادیده گرفته میشود.

ضروریات صحی اساسی و مخصوص زنان قرار ذیل اند:

- **مواظبت در حریان حاملگی و ولادت:** زنان به مواظبت منظم قبل از تولد طفل (Prenatal) و به دایه های محلی (که روش های عنعنوی تولد طفل در آن محل را میدانند) ضرورت دارند.

- **تنظیم خانواده:** در اکثریت کمپ های مهاجرین میزان تولد بسیار بالا می باشد. شاید انجمن های کمک رسانی و مسؤولین به مردم در مورد تنظیم خانواده معلومات کافی نداده باشند. بر علاوه در کمپ های مزدحم مهاجرین ، محل خلوت کافی برای استفاده از آنها و یا نگهداری آنها وجود ندارد.

صحت توالد و تناسل

حاملگی، 67

تنظیم خانواده، 197

خونریزی ماهوار، 48

امراض مقاربی، 261

انتنات لگن خاصره، 272

سرطان رحم، 3

سقط، 265

تجذی، 165

- **تدارک مواد برای عادت ماهوار (بنداز یا تکه پاک)**
- **معلومات درمورد امراض مقاربی و تداوی امراض مقاربی**
- **موجودیت داکتران با تجربه جهت تشخیص امراض و خیم مانند انتنات لگن خاصره و سرطان عنق رحم**
- **سقط مطمئن.** معمولاً موجود نمی باشد ، مخصوصاً زمانیکه موسسات تهیه کننده مواظبت های صحی مخالف آن باشند.
- **کلسیم ، آهن ، فولیک اسید ، آیودین و ویتامین اضافی در غذا مخصوصاً برای زنان حامله و شیر ده .**
- **مراقبت به وسیله کارکنان صحی زنانه.** بعضی زنها نمی خواهند توسط مرد ها معاینه گردندچون فرهنگ و عقاید آنها مخالف این عمل می باشد.

راه های بهبود صحت زنان

شاید شما بتوانید که منحیث رابطه یا وسیله ارتباطین مهاجرین و موسسات صحی باشد. بدین وسیله خدمات صحی به نجوه خوبتر عرضه خواهد شد. به کارمندان موسسات ضروریات و عنعنات خویش را تشریح نمایید. بر علاوه تقاضا نمایید که:

- اگر کلینیک بسیار دور واقع شده باشد ، حد اقل در یک هفته یک روز ساعات بیشتری باز باشد. همچنان تقاضا نمایید که داکتران زن جهت معاینه زنها در کلینیک موجود باشند. مخصوصاً اگر زنهای منطقه شما به مردها اجازه معاینات صحی را نمید هند.

- اگر کارکنان صحی لسان شما و روش های معمول ولادت طفل در محل شما را نمی دانند ، از دایه های محلی خویش بخواهید که به آنها درین مورد معلومات بدهند.

- از آنها بخواهید تا به دختران جوان و زنان راجع به تنظیم خانواده ، امراض مقاربتی ، مراقبت های قبل از ولادت و زمان ولادت و تغذی آموزش بدهند. به کارکنان صحی خاطر نشان نمایید که زنان به محل خلوتی جهت بحث راجع به امراض مقاربتی ضرورت دارند. غذای اضافی را برای تغذیه زنان حامله و شیرده تقاضا نمایید. اگر غذای کافی و مغذی موجود نباشد این زنان باید تابلیت های مولتی ویتامین (Multi Vitamin) را بگیرند.

- تقاضا نمایید که به کارکنان صحی در مورد مشکلات و امراض زنان آموزش داده شود.

کار کن صحی شدن

در اکثریت کمپ های مهاجرین زنها را آموزش میدهند که به صفت کارکن صحی ، دایه محلی و رهنمای صحی کار نمایند. زیرا آنها به لسان مهاجرین آشنایی داشته و در بهبود وضع صحی کمپ نقشی موثری را ایفا نموده می توانند.

در یک کمپ کینیای شمالی زنان مهاجر سودانی بیشتر در عرضه خدمات صحی به مهاجرین سهم دارند. به اکثریت دایه های محلی آموزش بیشتر و بکسر دایگی داده شده است و زنان مسن تر به صفت کارکن صحی اجتماعی و رهنمای صحی وظیفه اجرا می کنند. این زنان طوری آموزش و تربیت شده اند که میتوانند بعد از ترک کمپ در سودان شمالی و کینیا (Kenya) وظیفه اجرا نمایند.

سار الیجا (Sara Elija) یک زن مهاجر سودانی میگوید که وظیفه جدید او به صفت تربیت کننده دایه های محلی اورا امیدوار ساخته است که در آینده زمانیکه مهاجرت ختم گردد وظیفه و شغلی داشته باشد.

صحت روانی

اسباب مشکلات صحت روانی

زنان مهاجر و بیجا شده با مشکلات زیادی که در ذیل لست شده اند مواجه میباشند این مشکلات سبب ایجاد و یا و خامت امراض روانی می شوند.

مشکلات روانی شامل حالات ذیل اند:

احساس غم شدید و احساس بیهوده گی و افسردگی (depression) ، عصبانیت و اضطراب. و یا احساس ناتوانی در فراموش نمودن و شفایابی از واقعه و حشتاک در گذشته (عکس العمل های شدید صدمات).

- از دست دادن خانه. زیرا خانه یگانه محلی است که زن در آنجا صلاحیت هایی دارد. از دست دادن خانه مخصوصاً بیشتر در دنای میباشد.

- از دست دادن حمایت فامیل و اجتماع: به صفت پرستار و مراقبت فامیل زن باید اطفال را از خطرات محافظه نموده و از شوهر و والدین حمایت نماید. در صورتیکه زن، شوهر و پسران خود را در جنگ از دست داده باشد ، او باید سرپرستی فامیل را به عهده بگیرد. این مسؤولیت ها سبب ایجاد ترس و تنهایی او می گردد. حتی با موجودیت جوانان در خانواده این حالت واقع میشود زیرا آنها مانند گذشته از فامیل حمایت کرده نمی توانند.

- شاهد تجاوز بودن و یا مورد حمله یا تجاوز جنسی قرار گرفتن.
- از دست دادن آزادی و کار مثمر. با وجودیکه زن هنوز هم وظیفه مهم پرستاری از اعضای فامیل را پیش می برد. اما زندگی او محدود شده است. مثلاً زن شاید قبل از ترک خانه وظایفی از قبیل بازدگی ، خیاطی، آشپزی و کار در مزرعه را انجام میداد ولی حالاً چون این کارهارا انجام داده نمی تواند، احساس بیهوده گی و اندوه می نماید.

- زندگی در محیط مزدحم. بدون موجودیت حای کفی ، زن نمی تواند با افزایش نیازمندی مواظبت از اطفال و خانواده مقابله نماید.

- مشکلات در عزاداری. زنان مهاجر شاید قبل از رسیدن به محل تازه، اعضای فامیل خویش را از دست داده باشند اما قادر به اجرای مراسم عزاداری آن نباشند. بر علاوه در محل تازه عزاداری و دفن مرده نیز با شرایط مروج و عنعنات سابقه ممکن نمی باشد. در اکثریت مراسم عزاداریکه برای غم خوردن و قبول مرگ دوستان با اهمیت می باشند. زنان نقش مهم دارند.

«جهت کمک به ادامه حیات خانواده یک زن باید قادر باشد تا با تغییرات ناگهانی و تحمل شده مقابله نماید.

صحت روانی

علایم امراض روانی

جهت کسب معلومات راجع به علایم امراض روانی مانند اطراب، افسردگی و عکس العمل شدید به مقابله صدمات به فصل "صحت روانی" مراجعه شود.

کار برای بهبود صحت روانی

بهترین طریقهٔ غلبه بر مشکلات روانی و جلوگیری از وخیم شدن آنها، گفتگو درمورد احساسات، پریشضانی، و نگرانی‌ها بادیگر زنان می‌باشد. پیشنهادات برای تشویق زنانیکه می‌شناسید تا به شما گوش داده و یکدیگر را تقویه نمایید:

- فعالیت‌های دست‌جمعی (زنانه) را سازمان دهی نمایید. مانند: کورس‌های تغذیه، ادبیات، مواظبت اطفال، مسایل مذهبی. سعی کنید خانم‌های بی‌علاقه و آنها‌یکه ازین مسایل ترس دارند نیز سهم بگیرند. اکثر این گونه زنان ضرورت بیشتر به گفتگو با دیگران دارند.

در گواتیمالا (Guatemala) یک گرو زنان مهاجر که بعد از ترک خانه‌های خویش احساس خسارت شدید می‌نمودند. با هم جهت غرس نمودن نباتات و سبزیجات کار کردند. با این عمل آنها احساس کردنده که دوباره در اجتماع زندگی می‌کنند و غذا برای فامیل خود تهیه می‌نمایند.

• یک گروپ حمایتی را تأسیس نمایید.

• با دیگر زنا یکجا جهت دریافت امکانات عزاداری و ماتم کار نمایید. شاید شما بعضی رسم و رواح‌ها، عنعنات و شعایر مذهبی خودرا با شرایط تازه تطابق بدهید. اگر نمی‌توانید حداقل تنظیم نمایید تا به شکل گروپ عزا داری نمایید.

• کارکن صحت روانی شوید. یک عده از دوستا خویشرا سازمان دهی نمایید تا با زنانی که دچار مشکلات روانی اند اما طالب کمک نمی‌باشند، گفتگو نمایند. دریابید که آیا در جامعه شما کارکن صحي تربیه شده در مشکلات روانی یا اشخاص مذهبی که در مشاوره تجربه داشته باشند، وجود دارند یا خیر؟ اینها نیز میتوانند کمک نمایند.

تخرب خانه، خانواده و اجتماع ضربات شدیدی می‌باشد. بعضی اوقات مهاجرین آنقدر به وسیلهٔ حوادث فوق متأثر می‌شوند که توانایی خوردن، نوشیدن، کار و خوابیدن را برای مدت زیاد از دست می‌دهند. زنان جهت شفایابی و اعتماد دوباره بالای مردم به حمایت خاص و تشریح موضوع ضرورت دارند. (برای کسب معلومات راجع به طرز تداوی اشخاصیکه متحمل صدمات شده اند به صفحه ۴۱۸ مراجعه نمایید. و نیز تجاوز جنسی در صفحه ۳۲۲ دیده شود.)

در تصمیم گیری در مورد مهاجرین و بیجا شدگان زنان باید سهم داشته باشند. بر علاوه زنان را تشویق نمایید تا به صفت رهبر در جامعه تازه کار نمایند. این عمل سبب احترام به خود، کاهش افسردهگی و تنهایی، مشوق خود کفایی، ترویج مصوونیت برای زنان و کمک به جلوگیری از اشتباہات عرضه کنندگان

خدمات گوناگون می‌شود.

زن به شیوه ذیل می‌تواند به صفت رهبر (رهنما) کار کند:

- سهم گیری در پلان گذاری، طرز تنظیم واداره محل زیست: مثلاً تثبیت موقعیت تشناب، باغ و منابع آب.

- دایر نمودن جلسات جدگانه برای زنان و مردان

مباحثه در مورد ضروریات اولیه، تغذیه، مصوونیت و امور اجتماعی.

- زنان را تشویق نمایید تا احساسات خویشا در مورد حال تازه بیان نمایند. یک رهبر را انتخاب نمایید تا با مسؤولین کمپ گفتگو نماید.

- در کمپاین های اطلاعات عمومی کمک نمایند.

- مراکز مواظبت اطفال را تأسیس نمایند. مواظبت اطفال یک طریقه مهم برای کمک به سهم گیری زنان در فعالیت هایی می باشد که آنها با دیگران گفتگو نموده می توانند.

- برای اطفال مکاتب را تأسیس نمایند. زنان حتی در مشکلترین شرایط نگران اطفال خویش می باشند. در قوانین ملل متحد آمده است تمام اطفال مهاجر حق تحصیل

را دارند. اما پروگرام های محدود تعلیمی وجود دارند. صنف ها بعضاً بسیار مزدحم می باشند و نیز کمبود استادان موجود می باشد.

- کورس های آموزش مهارت های کاری، موزیک و سپورت را برای مردان و زنان دایر نمایند.

زنان به صفت رهبر (رهنما)

احترام به خود

﴿ ترتیب پروگرام هاییکه روی زنان تأثیر خواهد گذاشت بدون مشوره با زنان مؤثریت کمتر دارند. ﴾

زمانیکه ما به هاندوراس(Honduras) رسیدیم به سبب پنهان شدن در تپه ها و پیاده روی های زیاد برای رسیدن به محل ممونون ، خسته وضعیف شده بودیم، یکتعداد زیاد اطفال مریض و مصاب سوئغذی و اشخاص مسن با ما بودند. در آنجا ما هیچ چیزی برای خوردن نداشتیم بناآ زنان همه باهم کار نموده و یک مرکز تغذی را تأسیس کردند. ما از اهل محله تقاضا نمودیم تا یک مقدار غذا های اضافی خویشرا برای مرکز تغذی بیاورند و مابه کشت نباتات سبزیجا و تربیه مرغ ، بز و خرگوش (جهت علاوه نمودن به غذاهای مرکز تغذی) پرداختیم.

پروژه ما وسعت یافته و ما اکنون می توانیم برای هر خانواده مهاجر چند دانه تخم، یک مقدار گوشت و سبزی را حداقل ماه یک مرتبه توزیع نماییم. مباید کالا و بوت های خود را ترمیم می کردیم بنا و رکشاب های تأسیس نمودیم و از موسسات کمک کننده تقاضا کردیم تا چند عدد ماشین ولوازم ضروری دیگر را برای ماتهیه نماییم. بعضی زنان به صفت خیاط زنانه کار کرده بودند و یک مرد مسن طرز ترمیم و ساختن بوت را میدانست و انرا به دیگرآ آموزش داد. مابهکار های خود درینجا افتخار می کنیم (ما به ثبوت رساندیم که زنان بر علاوه پخت و پز توانایی انجام کار های دیگر را نیز دارند).

موسسات کمک کننده به ما آموزش دادند تا کارکن صحی و غذایی شویم و بر علاوه تربیه مواشی را نیز آموزش دادند.

ما جمع و تفرقی اعداد و ساختن پلان مخارج را آموختیم. بنا اکنون پروژه را خودما اداره می کنیم. به سبب تجربه هایی که درینجا داشتیم اکثریت زنان به صفت رهنما در کمپ کار می نمایند. و هنگامیکه به وطن خویش برگردیم ما توانایی تنظیم و پیشبرد پروژه های اجتماعی را داریم.

الیا یک مهاجر سلوادوری در هاندوراس

طریقه های کسب معاش

زن های مهاجر و بیجا شده اکثرا به مشکل میتوانند کاری را پیدا کنند تا به وسیله آن اقتصاد فامیل را تقویه نمایند. آنها شاید فاقد مهارت های کاری باشند یا اجازه نامه کار را نداشته باشند. اما حتی در همچو شرایطی کاهایی برای زنان وجود دارد.

به گونه مثال: بعضی زنهای مهاجر کار های خانگی در خانه مردم دیگر را انجام میدادند و یا به صفتی کارکن صحی در موسسه کمک کننده کار می کردند.

بعضی اوقات موسسات کمک کننده به زنان جهت پیشبرد یک پروژه کار های عنعنی زنان مانند صنایع دستی پول می پردازند. اما چون عایدات این پروژه ها کم می باشد زنان همچنان باید سعی نمایند تا در پروژه های بزرگتر (مانند غرس درختان و ساختمان منازل رهایشی) کار پیدا کنند چون مزد آن بیشتر است. یا اگر یک قطعه زمین را برای زنان توزیع کرده باشند آنها میتوانند در آنجا به زرع نباتات برای تغذی ترمیم را بفرمایند یا فروش آنها بپردازند و اگر زنان تجربه داشته باشند میتوانند به تجارت یا خرید و فروش بپردازند.

» زن مهاجر و بیجا شده باید انتخاب خود را داشته باشند. تا مجبور به تن فروش جهت ادامه حیات نشوند